

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО
ЗА РАД, ЗАПОШЉАВАЊЕ, БОРАЧКА
И СОЦИЈАЛНА ПИТАЊА
Сектор за социјалну заштиту
Одељење за инспекцијски надзор
Број: 0033712 144 2024 13400 004 003 000 001
Датум: 28.02.2025. године
Немањина 22-26
Београд

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ИНСПЕКЦИЈЕ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ МИНИСТАРСТВА ЗА РАД, ЗАПОШЉАВАЊЕ, БОРАЧКА И СОЦИЈАЛНА ПИТАЊА ЗА 2024. ГОДИНУ

Инспекцијски надзор у области социјалне заштите, у складу са Законом о социјалној заштити, врши министарство надлежно за социјална питања, преко инспектора социјалне заштите, осим када су у питању пружаоци услуга са територије аутономне покрајине, када инспекцијски надзор врши надлежни орган аутономне покрајине као поверени посао, а преко инспектора социјалне заштите¹.

Када су у питању центри за социјални рад и пружаоци дневних услуга у заједници са територије града Београда, (осим смештаја за жртве трговине људима), инспекцијски надзор врши градска управа града Београда као поверени посао, преко инспектора социјалне заштите².

Инспектори социјалне заштите министарства надлежног за социјална питања "имају право и дужност да остварују непосредан надзор над радом инспектора социјалне заштите органа којима је поверено вршење инспекцијског надзора"³.

1. Циљеви инспекцијског надзора у области социјалне заштите

Циљеви инспекцијског надзора у области социјалне заштите су:

1) остварење законитости рада установа социјалне заштите и других правних и физичких лица која обављају делатност социјалне заштите, односно психолошке делатности у погледу примене закона, других прописа и општих аката;

¹ Закон о социјалној заштити, члан 168 став 2, "Службени гласник РС", број 24/11 и 117/2022-одлука УС

² Закон о социјалној заштити, члан 168 став 3, "Службени гласник РС", број 24/11 и 117/2022-одлука УС

³ Закон о социјалној заштити, члан 169 став 3, тачка 1), "Службени гласник РС", број број 24/11 и 117/2022-одлука УС

2) спречавање и сузбијање пружања услуга социјалне заштите од стране нерегистрованих субјеката;

3) постизање испуњености услова и стандарда за обављање делатности и пружање услуга социјалне заштите;

4) унапређење квалитета услуга социјалне заштите.

План инспекцијског надзора инспекције социјалне заштите усмерен је ка остварењу наведених циљева.

2. Материјални, технички и кадровски ресурси које је инспекција користила у вршењу инспекцијског надзора и мерама предузетим у циљу делотворне употребе ресурса инспекције и резултати предузетих мера

Актуелно, инспекцијски надзор над пружаоцима услуга социјалне заштите реализује укупно 20 инспектора социјалне заштите⁴.

У складу са наведеним, инспекција социјалне заштите организована је на три нивоа, при органима управе: Одељење за инспекцијски надзор Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања у оквиру Сектора за бригу о породици и социјалну заштиту, покрајинска инспекција социјалне заштите у оквиру Покрајинског секретаријата за социјалну политику, демографију и равноправност полова, као и инспекција социјалне заштите у оквиру Секретаријата за социјалну заштиту града Београда.

Број надзираних субјеката у надлежности инспекције социјалне заштите надмашује капацитете ових инспекцијских служби: 74 установе социјалне заштите чији је оснивач Република Србија или Аутономна покрајина Војводина, 842 лиценцирана пружаоца услуга социјалне заштите, 141 центар за социјални рад (са међуопштинским центрима за социјални рад), надзире недовољан број инспектора социјалне заштите (инспектори Министарства (10), покрајински (8) као и инспектори Секретаријата за социјалну заштиту града Београда (2)).

Одељење за инспекцијски надзор Министарства, има искуство рада од 20 година и у истом је у 2024. години у радном односу десет инспектора: два правника, два психолога, два социјална радника, један педагог, један специјални педагог, један политиколог, један дипломирани економиста.

Одељење за инспекцијски надзор Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, као организациона јединица Сектора за социјалну заштиту, обавља послове који се односе на⁵: инспекцијски надзор над радом установа социјалне заштите и других правних и физичких лица која обављају делатност социјалне заштите односно психолошке делатности у погледу примене закона, других прописа и општих аката; контролу поступка пријема корисника у установу социјалне заштите за смештај корисника у погледу потреба корисника и капацитета установе; контролу прописаних евиденција; приговоре на рад установа социјалне заштите од стране корисника, запослених, грађана и других институција; давању сагласности за накнаде трошкова смештаја у интернат средњих школа и трошкова оспособљавања деце и омладине ометене у развоју; инспекцијски надзор над радом органа којима је поверено вршење инспекцијског надзора (покрајина, град Београд) и друге послове из делокруга Одељења.

⁴ 10 на нивоу Републике, 8 у АП Војводини и 2 у Београду до краја 2024. године

⁵ Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министрству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања.

Инспектори социјалне заштите Министарства поред послова инспекцијског надзора од 2013. године обављају и послове лиценцирања организација социјалне заштите за пружање услуга из ове области: по захтеву организације за издавање лиценце за пружање услуга социјалне заштите воде управни поступак, у оквиру кога утврђују испуњеност услова и стандарда за пружање конкретне услуге, врше ванредне утврђујуће инспекцијске надзоре, по потреби допунске и контролне надзоре, сачињавају записнике о истим, сачињавају решења, а касније, током пружања услуге, обавезни су да контролишу поштовање испуњених услова и стандарда од стране пружаоца услуга током целог периода важења лиценце. Такође, у надлежности инспектора социјалне заштите Министарства је и суспендовање и одузимање лиценци по Закону о социјалној заштити, по прописаним условима и околностима.

Послове инспекцијског надзора инспектори Министарства у највећем броју случајева обављају у пару (два инспектора) због сложености посла и обезбеђивања мултидисциплинарног приступа.

Имајући у виду да је број реализованих инспекцијских надзора у току 2024. године био 160, а да је у календарској години 52 седмице, произилази да је током једне седмице инспекција министарства реализовала у просеку око 3 (3,076) инспекцијска надзора, те је закључак да су инспектори реализовали у просеку три инспекције у радној недељи, односно да је сваки инспектор социјалне заштите, с обзиром да се инспекцијски надзори реализују у пару, у просеку реализовао у извештајном периоду 31,2 инспекцијска надзора.

Имајући у виду чињеницу да Одељење за инспекцијски надзор овог министарства, односно инспектори социјалне заштите, поред инспекцијских послова реализују и послове лиценцирања организација социјалне заштите за пружање услуга, број инспектора ангажованих у овом одељењу је испод потребног броја извршилаца. Инспекција социјалне заштите не располаже сопственим превозним средством за реализацију инспекцијских надзора, већ у овој организацији зависи од расположивих могућности Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, што умногоме ограничава реализацију инспекцијских надзора. Из наведеног следи закључак да се квалитет услуга социјалне заштите контролише углавном у ванредним околностима и кроз утврђивање услова за почетак рада (добивање лиценце). У 2024. години реализован је један (1) редовни инспекцијски надзор, а ванредних 83 (осамдесет три).

3. Инспекцијски надзори инспекције социјалне заштите

Просечан број инспекцијских надзора у ранијем периоду кретао се око 80 инспекција годишње. Инспекцијских надзора у 2014. години било је 172, у 2015. - 192 у 2016. години 258, у 2017. години 249, у 2018. години 230, у 2019. години 198, у 2020. години 111 надзора, у 2021. години 122 надзора, у 2022. години 176 надзора, у 2023. години 183 надзора и у 2024. години 160 надзора.

Табела бр. 1: Преглед реализованих инспекцијских надзора од 2010. до 2024. године

Година	Укупно	Ванредни	Захтеви за лиценцу	Редовни	Саветодавне сл. посете
2010.	106	44	36	26	/
2011.	85	32	35	18	/
2012.	87	32	41	14	/
2013.	107	37	22	48	/
2014.	172	83	54	35	/
2015.	192	115	50	27	/
2016.	258	78	175	6	/
2017.	249	87	103	/	59
2018.	230	84	126	9	11
2019.	198	118	68	/	12
2020.	111	109	69	2	6
2021.	122	35	86	1	/
2022.	176	54	120	2	/
2023.	183	50	128	5	
2024.	160	83	76	1	/

Из приказаних података уочљиво је да се инспекцијски надзори у социјалној заштити спроводе углавном кроз ванредне инспекцијске надзоре, поводом инцидентних ситуација или по сазнању о постојању илегалног пружаоца услуга (нерегистровани субјекти, без лиценце за рад) и по захтеву за утврђивање испуњености услова за добијање лиценце за пружање услуга социјалне заштите (утврђујући инспекцијски надзори). Разлог за ово је првенствено у недовољном броју ангажованих инспектора социјалне заштите, због чега је немогуће обезбедити континуиране редовне инспекцијске надзоре и континуитет контроле над пружаоцима услуга социјалне заштите и осталим установама – надзираним субјектима у овој области.

4. Број утврђених нерегистрованих субјеката и мере спроведене према њима

За 20 година постојања инспекције социјалне заштите Министарства, издато је укупно 163 забрана рада илегалним пружаоцима услуга (нерегистровани субјекти). У 2024. години, издато је 6 забрана рада: 4 нерегистрованим пружаоцима, и 2 забране регистрованим пружаоцима.

5. Исходи поступања правосудних органа по захтевима за покретање прекршајног поступка, пријавама за привредни преступ и кривичним пријавама које је поднела инспекција социјалне заштите

Инспектори социјалне заштите су током 2024. године, у току вршења инспекцијског надзора надлежним правосудним органима поднели 3(три) кривичне пријаве и 5(пет) захтева за покретање прекршајног поступка.

6. Обавештавање јавности, пружање стручне и саветодавне подршке надзираним субјектима или лицима која остварују одређена права у надзираним субјектима или у вези са надзираним субјектима, укључујући издавање аката о примени прописа и службене саветодавне посете, превентивним инспекцијским надзорима и другим активностима усмереним ка подстицању и подржавању законитости и безбедности пословања и поступања и спречавања настанка штетних последица по законом и другим прописом заштићена добра, права и интересе, подаци о броју и облицима ових активности и кругу лица обухваћених овим активностима (превентивно деловање инспекције)

У оквиру укупног броја реализованих инспекцијских надзора током 2024. године нису реализоване саветодавне службене посете пружаоцима услуга социјалне заштите.

7. Мере предузете ради уједначавања праксе инспекцијског надзора и њихово дејство

Ради уједначавања праксе инспекцијског надзора инспектори социјалне заштите су све утврђујуће ванредне инспекцијске надзоре на територији АП Војводине реализовали у сарадњи са покрајинским инспекторима социјалне заштите.

Сарадња међу инспекцијским службама на различитим нивоима је успостављена и спроводи се кроз координисане инспекцијске надзоре, појединачне консултације инспектора или између служби, као и кроз установљавање неформалних правила понашања и професионалног кодекса, а у складу са Законом о инспекцијском надзору.

У 2024. години, инспектори нису имали инспекцијске надзоре које су вршили у сарадњи са другим инспекцијама.

8. Остварење плана и ваљаности планирања инспекцијског надзора, нарочито у односу редовних и ванредних инспекцијских надзора, број редовних инспекцијских надзора који нису извршени и разлозима за то, број допунских налога за инспекцијски надзор

Према Годишњем плану инспекцијских надзора инспекције социјалне заштите за 2024. годину, од 29.11.2023. године планирано је да инспектори социјалне заштите Министарства изврше 22 (двадесет два) редовна инспекцијска надзора, који у већини нису реализовани због повећаног обима посла, условљеног захтевима за издавање или обнову лиценце, као и потребама за вршењем ванредних инспекцијских надзора.

Иако Годишњим планом инспекцијских надзора за 2024. годину није предвиђена самопроцена надзираних субјеката по контролним листама, инспекција социјалне заштите Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања је од надзираних субјеката захтевала да у одређеном року изврше самопроцену испуњености захтева из контролне листе и самопроцену ризика, и о томе доставе извештај

О исходима извршене самопроцене организације социјалне заштите имале су обавезу извештавања у датом року Одељењу за инспекцијски надзор Министарства. Ови извештаји о самопроцени надзираних субјеката инспекцији социјалне заштите Министарства су, у обиму који то омогућавају подаци којима располаже, послужили за поступање по Правилнику о посебним елементима процене ризика, учесталости вршења инспекцијског надзора на основу процене ризика и посебним елементима плана инспекцијског надзора у области социјалне заштите у утврђивању степена ризика надзираних субјеката и сачињавању Предлога плана инспекцијских надзора, наравно, имајући у виду и очекивани наставак процеса лиценцирања организација социјалне заштите.

9. Број спречених или битно умањених вероватних настанака штетних последица по законом заштићена добра, права и интересе (превентивно деловање инспекције)

У складу са одредбама Закона о инспекцијском надзору ("Службени гласник РС", број 36/15) инспектори социјалне заштите Министарства, ради остварења циљева инспекцијских надзора, делују и превентивно, кроз обавештавање јавности и надзираних субјеката, и реализује следеће активности:

- објављују на званичној интернет страници Министарства податке о регистрованим и нерегистрованим субјектима који пружају услугу социјалне заштите;
- објављују на званичној интернет страници Министарства контролне листе из области социјалне заштите које примењују у инспекцијским надзорима;
- објављују на званичној интернет страници Министарства годишње планове рада инспекције социјалне заштите.

Превентивно деловање инспекције социјалне заштите огледа се и кроз свакодневно пружање саветодавне подршке надзираним субјектима, односно установама социјалне заштите и пружаоцима услуга социјалне заштите. Инспектори социјалне заштите, по вршењу надзора, у записницима о инспекцијском надзору, поред наложених мера, указују на одређено чињење или нечињење.

10. Ниво усклађености пословања и поступања надзираних субјеката са законом и другим прописом, који се мери помоћу контролних листи

Анализа поступања по представкама на рад установа и пружаоца услуга и утврђени недостаци у ванредним инспекцијским надзорима су основ за доношење Годишњег плана инспекцијских надзора инспекције социјалне заштите у 2025. години.

11. Ниво координације инспекцијског надзора са инспекцијским надзором кога врше друге инспекције

Током 2024. године инспекција социјалне заштите, поред заједничких инспекцијских надзора са покрајинском инспекцијом социјалне заштите, координисала је рад са другим инспекцијским службама: инспекција рада, здравствена инспекција, санитарна инспекција и др.

12. Придржавање рокова прописаних за поступање инспекције

Инспекцијски надзори и поступци у оквиру инспекцијских надзора инспекције социјалне заштите се реализују у прописаним роковима. Кашњења постоје само по питању решавања захтева за лиценцирање организација социјалне заштите, углавном у 2024. години због потребе решавања претходног питања и приоритета у раду инспекције социјалне заштите.

13. Законитост управних аката донетих у инспекцијском надзору (број другостепених поступака, њихов исход, број покренутих управних спорова и њихов исход)

У извештајном периоду била су 2 (два) другостепена поступка по жалби и 1 (један) управни спор у односу на донете управне акте инспекције социјалне заштите.

14. Поступање у решавању притужби на рад инспекције, са исходима тог поступања, уз посебно истицање броја поднетих притужби и области рада на које су се односиле

У извештајном периоду није поднета ни једна притужба на рад инспектора социјалне заштите.

15. Обуке и други облици стручног усавршавања инспектора, број тих обука и других облика стручног усавршавања и број инспектора који су похађали те обуке и друге облике стручног усавршавања

У извештајном периоду инспектори су похађали обуку за примену СОЗИСа.

Инспектори су похађали обуку – „Извршење решења донетог у поступку инспекцијског надзора“, која је одржана 23.05. и 24.05.2024. године, у организацији НАЈУ.

У јуну су инспектори похађали обуку – „Поступак примене закона о општем управном поступку“, одржану у периоду од 10.06. до 12.06.2024. године, у организацији НАЈУ.

У току септембра, инспектори су учествовали на следећим обукама и стручним усавршавањима:

1. Нацрт анализе за унапређење стандарда за услуге социјалне заштите у заједници у складу са потребама и добровољним европским оквиром квалитета социјалних услуга, одржано 23.09.2024.године

2. Студијска посета Италији у оквиру пројекта: “Унапређење и јачање ефикасности регулаторних механизма социјалне заштите на националном нивоу, алата за спровођење политика и оквира за проверу квалитета и за јачање капацитета за учешће у ЕСФ-у”, трајање посете од 24.09. до 28.09.2024.године

3. Примена Закона о бесплатној правној помоћи у систему социјалне заштите, одржано 20.09.2024.године

4. У оквиру пројекта „Унапређење система социјалне заштите и припрема за ЕСФ“ – ИПА 2020 учешће на округлом столу, 23. септембра 2024. године у просторијама Републичког завода за социјалну заштиту;

5. Учесће на округлом столу ”Чувам те” - Националне платформе за превенцију насиља које укључује децу, 26. септембра 2024.године у Београду у својству Руководиоца испред Републичке Инспекције социјалне заштите;

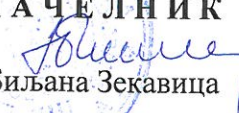
6. Учесће на дводневним састанцима радне групе "Развој стандарда за услуге интензивне подршке породици", одржаној 30.09.-01.10.2024.године у Вршцу.

7. У децембру 2024, једна инспекторка је учествовала на округлом столу „Развој и успостављање ресурсних центара за међугенерациску сарадњу“. Округли сто је одржан 17.12.2024. године.

16. Иницијативе за измене и допуне закона и других прописа

Инспектори социјалне заштите покренули су иницијативу и у радним су групама за:

- Измене и допуне Правилника о лиценцирању организација социјалне заштите.
- Израду планског документа у области против трговине људима (у организацији МУП-а)
- Израду оперативног плана за спречавање злоупотреба дрога за период 2023-2026 (у организацији Министарства здравља)
- Измену Правилника о ближим условима и стандардима за пружање услуга социјалне заштите
- Израду Правилника о структури, садржини и начину израде годишњег Програма рада установа социјалне заштите
- Попис и праћење административних поступака који су у надлежности центара за социјални рад
- Извештавање о реализацији поступака за поједностављење административних поступака за Е-папир за период 2023-2025, са акционим планом за његово спровођење.
- Израду Предлога стратегије социјалне заштите
- Инспектори социјалне заштите (2) су пријављене у на Националној платформи за превенцију насиља „Чувам те“ које укључује децу.

НАЧЕЛНИК

Билјана Зекавица